

KÖRSBÄRSVÄGEN 75

Familjen Söderberg

i

VILLAN

**(INLÄSNINGSMATERIAL
FÖR KOMMUNUNGDOM)**

Sammanställt av:
Mikael Söderström
Mikaela Gustafsson
Ylva Brygg
Anu Kjäll
Henric Tungström
Olof Edin
Anders Widén
Marie Madsen

Register

1. Familjen Söderberg
2. Östersund
3. Odensala och villan
4. Jämtland – Sverige – Världen
5. Barnomsorg och skola
6. Alkohol och tobak
7. Bio, Tv och musik
8. Inblick i en tonårskilles vardag 1975
9. Inblick i en tonårstjejs vardag 1975
10. Du-reformen och priser på några råvaror
11. Skivsamling (tonårskille)
12. Östersundsbilder

FAMILJ

Sven-Olof Söderberg, Major

Sven-Olof är född 10 februari 1937.

System Margareta är född 1940.

Uppvuxen på landsbygden, Oviken. Familjen försörjer sig på jordbruk.

SOS går folkskolan i Oviken..

1950 börjar han vid Östersunds högre allmänna Läroverk ,4 år realskola,

1954 gymnasiet Reallinjen.

1954-56 Studentexamen 1956-05-20.

Grundutbildning Livkompaniet, I5 .

Kadettskolan i Ulriksdal 1957

Tjänstgörande som Sergant på I5 sommaren. Då träffar han Birgitta på dans en dans på I5 gymnastiksal.

Fänrikskurs på Karlberg 1958/1959. Under samma år förlovar sig han och Birgitta vid nyår och gifter sig vid pingst i Stora kyrkan.

Fänrik 1959. Flyttar till egen lägenhet tillsammans med Birgitta.

Plutonchef Livkompaniet I5.

Går den sk "fänriksförbättrarkursen" under två år.

Löjtnant på hösten 1962, tillfälligt tjänstgöring som kompanichef. GRK kompani.

Infanteristridsskola i Linköping och Borensberg.

Signalofficerskurs i Uppsala 1963.

Kapten 1965

Militärhögskolan (MHS) allmänna kurs 1966-1967

Stabskurs 1968. .

Får generalstabsförord, tackar nej och bosätter sig i Östersund.

Tjänst på I5 som major och kompanichef vid Livkompaniet.

1973 - 1976 Arbete vid milostaben med planering av repövningar mm.

1976 Överstelöjtnant och ställföreträdande bataljonschef.

* Alternativt fortsatt arbeta som kompanichef Livkompaniet

Birgitta, född Larsson, Sjuksköterska

Birgitta är född 15 januari 1938

Hon bor med sina föräldrar i en hyreslägenhet på Rådhusgatan 61 B. Mamman är hemmafru och pappan rörmokare (startar sedermera egen firma m. 2 anställda). Två syskon, en äldre bror, Birger f.1934 (gått praktisk inriktning på Österängsskolan, ÖPR) och en yngre syster f. 1944, Yvonne (tar studenten med teoretisk inriktning, Läroverket-63).

Birgitta börjar i skolan på Odenslundsskolan 1945 men gör ett skolmognadsprov (under en vecka) som 6 åring.

Hösten 1950 börjar B i Flickskolan vid Rådhuset. Där går Birgitta i fyra år och tar realen

Hösten arbetar hon .

I januari 1956 börjar Birgitta på sjuksköterskeskolan i Östersund. Hon tar examen julen 1958.

Birgitta börjar arbeta på Östersund lasarett i januari 1959 på operationsavdelningen.

Sven-Olof och Birgitta träffades sommaren 1957 på dans en dans på I5 gymnastiksal.

De förlovar sig på nyåret 1958/59.

Flyttar ihop våren 1959 i en lägenhet i kvarteret Stormhatten, Krondikesvägen 34.

De gifter sig i pingst 1959 i Stora kyrkan.

Mikael föds 15 september 1959

Birgitta slutar arbeta för att vara hemma med Mikael, föräldraledigt under fyra månader.

Birgitta börjar arbeta igen januari 1960 och Mikael är hos mormor.

Ann-Charlotte föds 23 november 1960. Nu väljer Birgitta att vara hemma med barnen.

Östersund

Storkommunen Östersund bildades 1 januari 1971 och Östersund blev då huvudtätorten. Man slog samman Östersund stad, Frösö köping, Brunflo och Lits kommuner samt delar av Hackås och Hallens kommuner. 1975 uppgick kommunens befolkning till 54 135 personer.¹

1960- och 1970-talen präglades främst av miljonprogrammet, samtidigt som äldre hus såsom Hotell Grand revs (för att ge plats åt nuvarande Storsjöteatern) tillsammans med Cellfängelset (i början av Prästgatan), Västra stationen (vid Badhusparken) och Flickskolan (där dagens länsbibliotek ligger). I lokaltidningarna kallade man det hela för "rivningsvansinne" och "saneringsvälten". Man ville även riva Gamla Teatern för att bredda Rådhusgatan men då fick östersundarna nog och den byggnaden står kvar i dag.

De stora varuhusen hade brutit sig in i stadskärnan under hela 60-talet och slukade hela kvarter av de gamla svenska bostäderna. I kvarteret "månadsmötet" byggdes Domus och Böndernas hus, som sen kom att ändras till Kärnan. Utbyggnad av kvarteret där varuhuset Tempo och Partilagret låg satte fart och kallades då för Z-huset. Det som idag är Åhlens.



Saluhallen fick nya lokaler på Stortorget 73. Där fanns många nya spännande delikatesser som man annars tidigare inte haft tillgång till.

Torget's pärla Grand Hotell från 1888 revs 1975, trots att det endast upptog 13 meter i djup, av byggtomten för nya teatern från Storgatan räknat. Vilken fasad för teatern det kunde ha varit om arkitekten hade varit mer flexibel! Notera rivningstomten i bildens nederkant. Där stod Hofverbergska gården, en anrik träbyggnad från 1800-talets mitt.

Stora Postkontorets låg på Rådhusgatan 56.

Under 70-talet utbyggdes stora länsinrättningar bl.a. länsstyrelsen och länsjukhuset. När sjukhuset byggdes ut 1970 revs det gamla "Cellfängelset", (trots att det redan 1935 förklarats som byggnadsminne).

Det nya höghuset i sjukhuset stod färdigt 1973.

Polishuset byggdes 1968-70 i en för staden helt ny karakteristisk stil.

Industrietableringar som t ex strumpfabriken Vinetta och LM Ericsson (ca 1970) gjorde Östersund till industristad under 70-talet.

Blev man hungrig kunde man gå på restaurang "En liten röd" och äta råbiff eller ostfondue, eller till restaurang "Onkel Adam".

¹ <http://www.ostersund.se/download/18.67278773128296c05f580003859/ostersundisiffror2010> (hämtad 2012-05-10).

Kuriosa

Fika har alltid varit populärt för oss i Sverige. På 70-talet gick vi på Café och de som var mest populära i vår lilla stad var ex: Wedemarks konditori, Café Törners, Ritz konditori & Lindéns konditori. Att gå förbi och fika på Tempo var ett måste när man var på shoppingtur. Café Temperance fanns kvar ännu för de med lite högre krav och de som varit med långt tillbaka och följt Temperance sen dess glansdagar. Strax utanför centrum, på söder låg ett Café som hette Edenbos.

Blev man sugen på något gott fanns alltid den lilla kiosken som låg inhytt i en lite hattstuga lite varstans och där man minst förväntade sig en. Där kunde man på lördagar peka och tala om vad man ville ha för godisbitar i sin påse. Eller som vuxen kanske köpte man sin tidning och ett paket cigaretter.

På vår fritid i Östersund kunde vi besöka badhuset som låg på Rådhusgatan 54. Där kunde de som inte var höjdrädd hoppa från 5 meters trampolin.

Ett annat hopp för de som ändå var lite mer modiga kunde göras på Frösön om vintrarna. Alpbacken som bestod av en liten och en stor hoppbacke var belägen på Lövsta. Den var öppen fortfarande första åren på 70-talet men las sen ner pga. murket trä och högre säkerhetsregler.

De som ville åka utför i lite lugnare tempo, hade Ladängen och Gustafsbergsbacken att roa sig i. Efteråt kunde man när benen blev trötta, sitta utanför Café Slalom på renskinn i solen om söndagarna och inta varmchoklad med vispgrädde och hembakade bullar.

Ville man hellre åka skridskor fanns den stora isbanan på Lövsta eller så väntade man till 1975 byggdes Z-kupolen, där man kunde åka inomhus och slapp frysa i vinterkylan. Men mest användes den av ÖIK-lagen som var väldigt populära ishockeylag för oss Östersundare.

Hotell kan vara bra att hysa in hitresande i om de inte får plats i vår bostad. Att rekommendera är Hotell Standard som ligger mitt i centrum och är stort och flott. Esso Motorhotell är perfekt om man kommer med bil, det ligger lite söder ut från centrum.

Militärer var det gott om i Östersund. Staden fullkomligt kryllade av dem som arbetade på en av våra förläggningar, eller av dem som var inlagda där för att göra sin militär-tjänstgöring. Östersund hade tre stora anläggningar. F4 som var flygflottilj, I5 och A4 för marktjänstgöring. På onsdagarna levde staden upp när alla unga militärer skulle ut på staden och svänga sina lurviga.

ÖP och LT var kvällstidningar ända fram till 1975, då det ändrades till att bli morgontidningar.

Raggarna

I Östersund hade vi också gott om raggare. Det fanns två grupper: utanför Tempo fanns en stenmur och där satt Temporaggarna uppflugna, rökte och såg coola ut. De skrämde slag på vanligt hederligt folk, som passera förbi. Mjölkpallsgänget höll till på gamla busstorget, där det satt och dinglade med benen på en lastbrygga, rökte och såg lika coola ut.

Odensala

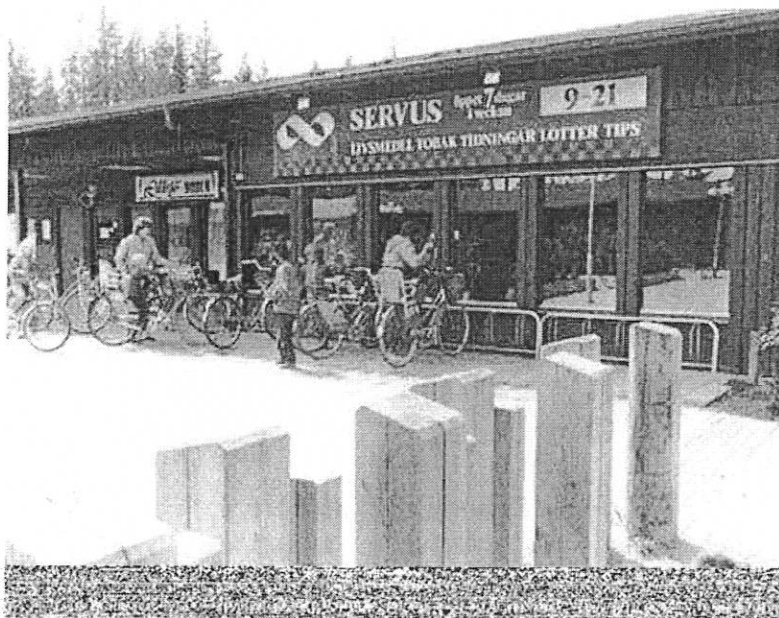
Odensala är en stadsdel i Östersund som ligger omkring fyra kilometer från stadskärnan. Odensala har en lång historia som stadsdel men växte sig till en status som förort först under miljonprogrammet på 1970-talet. Då fick stadsdelen fick ett eget centrum intill ett stort bostadsområde bestående av tjugotalet trevåningshus i betong och tegel med fyravåningshus med loftgångar i utkanten. Resten av Odensala består till större delen av villor och radhus.

Miljonprogrammet

I landet som helhet präglades 1960-talet av en omfattande inflyttning till städerna och bostadsbristen blev akut. Inom bostadsbyggandet innebar detta att regeringen genomförde sitt "miljonprogram". Miljonprogrammet är den vardagliga benämningen på bostadsbyggandet i Sverige under perioden 1965-1975, som följde ett riksdagsbeslut 1965. Målet var att lösa tidens akuta bostadskris genom att under kort tid bygga en miljon bostäder och förbättra bostadsstandarden. Genom "miljonprogrammet" och med hjälp av rationellare byggnadstekniker byggde man under åren 1965-74 allt större bostadsområden i snabb takt. De är kända som "rekordåren". Produkter av denna tid är framför allt bostadsområdena Valhall, Körfältet och Lugnvik.

Handla gjorde de som bodde i Odensala på Konsum Servus eller Odenhallen. Där fanns allt som behövdes för vardagen. I Odensala centrum, kring Odenhallen fanns kiosk, bank, post och frisör. Vilde man storhandla åkte man in mot staden och handlade på tex. Hemköp.

Macken var mest för att tanka eller att ta hand om bilen på den tiden. De största var Esso, OK, BP och Shell. Esso macken i Odensala hade även en hotellbyggnad som kallades Esso motorhotell.



Dessa kom till i östra Odensala runt 1974: / Enligt Personalen på Odensala Hälsocentral. Konsum Servus , Socialkontor, Hälsocentral, Barnavårdscentral, Folk tandvård
Förskolan Stallet byggdes 1975.

Sverige/Världen 1974

Nyheter

4 februari -- Patricia (Patty) Hearst, barnbarn till tidningsmagnaten William Randolph Hearst, kidnappas av Symbiotiska befrielsearmén (SLA). Den 15 april fotograferas hon beväpnad under ett rån, då har hon börjat sympatisera med sina kidnappare.

13 februari - Alexander Solsjenitsyn, nobelpristagare i litteratur 1970 och före detta fånge i Gulag, utvisas från Sovjetunionen.

25 april -- Nejlíkerevolutionen utbryter i den fascistiska diktaturen Portugal. Regimen störtas i en oblodig militärkupp. Några dagar senare släpps politiska fångar ut ur fängelserna och före detta säkerhetspoliserna spärras in istället.

16 maj - Indien spränger sin första kärnladdning.

15 juli - Greklands nationalgarde genomför en militärkupp på Cypern, Cypernkrisen börjar. Inbördeskrig utbryter dagarna efter kuppen. FN, NATO m.fl kritiserar Grekland, som hävdar att det är en inre angelägenhet.

20 juli - Turkiet invaderar norra Cypern. Ett stort antal utländska turister, bland annat ca 700 svenskar, hamnar mitt i blodiga strider. Militärjuntan i Grekland faller den 23 juli och den 30 juli undertecknas ett fredsavtal. Nordcypern är fortsatt ockuperat av Turkiet.

9 augusti - Richard Nixon avgår som USA:s president efter de för honom komprometterande avslöjandena om Watergateskandalen. Han efterträds av vicepresident Gerald Ford. Nyheter om Watergateaffären är i tidningarna så gott som varje dag.

13 augusti - Augusto Pinochet förbjuder politisk verksamhet i Chile.

12 september - Haile Selassie avsätts som kejsare vid en militärkupp i Etiopien.

Sverige

2 januari - Elransonering införs i Sverige på grund av oljekrisen.

4 januari - Jan Guillou, Peter Bratt och Håkan Isacson döms till ett års fängelse vardera för att ha avslöjat IB-affären.

8 januari - Bensinransonering införs i Sverige.

29 januari - Den svenska bensinransoneringen upphör.

21 mars - Sverige och USA utbyter återigen ambassadörer efter krisen som uppstod vid Olof Palmes kritik mot kriget i Vietnam den 23 december 1972.

Juli - Sverige blir femma i Fotbolls-VM i Västtyskland. Finalen går mellan Nederländerna och Västtyskland, de senare vinner med 2-1.

29 oktober - Mohammed Ali går till boxningshistorien när han blir världsmästare för andra gången.

17 december - Ingemar Stenmark tar sin första världscupseger i specialslalom i Madonna di Campiglio i Italien. Han är 18 år och redan världsstjärna.

Melodin "Hooked on a Feeling" av Björn Skifs och Blue Swede blir första svenska artistgrupp att toppa singellistan i USA.

Populära serier i tidningarna är Familjen Flinta, Tuffa Viktor och Nr 13 Wilmer (senare känd som Knasen).

Allt fler svenskar köper husvagn, men normmännen campar fortfarande i tält.

Sverige/Världen 1975

Världen

Detta år är av FN utsett till kvinnornas år.

Sedan 1974 är Gerald Ford president i USA. Richard Nixon tvingades avgå 1974 på grund av Watergate skandalen.

Leonid Brezjnev är Sovjetunionens ledare.

7 januari - OPEC höjer priset på råolja med 10 procent.

13 april - Ett attentatsförsök mot de kristna falangisterna blir inledningen på Inbördeskriget i Libanon.

29 april - De sista amerikanerna lämnar Sydvietnam.

30 april - Sydvietnams huvudstad Saigon faller efter ett Nordvietnamesiskt anfall.

8 juni - Frankrike genomför en underjordisk provsprängning av kärnvapen i södra Stilla-havsområdet.

Angola blir självständigt från Portugal.

25 juni - Moçambique blir självständigt från Portugal.

4 juli - 13 personer dödas vid ett bombattentat i Jerusalem.

3 augusti - Den omdiskuterade amerikanske fackföreningsledaren Jimmy Hoffa har försvunnit och tros ha dödat av maffian.

Sverige

Olof Palme är Sveriges statsminister.

Gunnar Sträng är Sveriges finansminister.

Thorbjörn Fälldin är Centerns ordförande och oppositionsledare.

Gösta Bohman är moderaternas ordförande.

Gunnar Helén är Folkpartiets ordförande.

Lars Werner är Vänsterpartiet kommunisternas ordförande.

fångslade i Västtyskland, skall frigges. De dödar två personer i gisslan innan deras egna sprängladdningar exploderar och avbryter ockupationen.

26 april - LO och SAF undertecknar det dyraste avtalet någonsin, 30 procents löneökning på två år.

28 april - Socialdemokraterna och moderaterna driver igenom beslut om ytterligare utbyggnad av den svenska kärnkraften från nuvarande fem till tretton reaktorer.

1 maj - Huvudtema för 1 majdemonstrationerna i landet är freden i Vietnam.

29 maj - Oljeraffinaderiet Scanraff utanför Lysekil, Sveriges dittills största enskilda investering, invigs.

13 juni - Ett aggregat vid kärnkraftsverket vid Ringhals stängs av efter det att en rörledning havererat.

16 juni - Sveriges kommunistiska parti, SKP, hävdar att telefoner tillhörande partiet och/eller deras medlemmar kontinuerligt avlyssnas.

20 juni - Justitieminister Lennart Geijer bekräftar att ledarna i SKP telefonavlyssnats, anledningen är att motarbeta utländsk underrättelseverksamhet.

22 juni - Deckarförfattaren Per Wahlöö, som tillsammans med Maj Sjöwall skrivit romanerna om Martin Beck, avlider.

23 juni - KFML(r) är också telefonavlyssnat av Säpo uppger tidningen proletären.

28 juni - Statsminister Olof Palme hyllas på Cuba när han som förste västerländske statschef som besöker landet.

28 juni - Centerns ungdomsförbund misstänker att även deras telefon har avlyssnats av Säpo.

13 juli - Kärnkraftverket Ringhals 1 måste byggas om för 40 miljoner kr.

22 juli - SJ:s besprutningståg fortsätter att ha problem med sin banvallsbesprutning; det stoppas mellan Ljusdal och Hudiksvall av ett 50-tal personer.

3 augusti - 50 miljoner kr ska investeras i Åre, bl.a. för att bygga liftar, stugby och båthamn; 2/3 av investeringarna betalas av kommun, stat och landsting.

5 augusti - Ett 30-tal miljövärdare ockuperar Sunds skogsflygplats i Hälsingland för att hindra Bergvik&Alas hormoslyrbesprutning av 500 hektar skog i området.

15 augusti - Polischefen i Ängelholm ger tennisförbundet tillåtelse att arrangera Davis Cupmatchen mot Chile i Båstad den 19-21 september.

19 augusti - Gunnar Helén meddelar att han tänker avgå som folkpartiledare.

Jämtland/Härjedalen 1975

Nyheter

I Härjedalen förbereder man för storsatsning på turismen. Inom en tioårsperiod räknar man med investeringar på omkring en miljard kronor. Länsstyrelsen är avvaktande och vill skynda långsamt. På Härjulfskolan i Hede startar man utbildning av personal till turishotell.

Det är fortsatt läkarbrist i länet. En rapport om skolhälsovården i Östersund visar på många brister pga detta. I februari får man vänta 54 dar på få komma till doktorn i Hoting.

Industrisatsningar i Bräcke och Strömsund, t.ex. väntas 105 jobb på det nya "Bräckefabriker AB", som bl.a. ska tillverka containerflak. Även i Östersund rapporteras då och då om nya industrijobb.

Januari – Man beräknar att ca 100 ton socker har smugglats till Norge från Jämtland sedan exportförbudet infördes i juli 1974.

3 januari – Den legendariske fjällräddaren Gunnar "Spökis" Andersson begravs i Östersunds nya kyrka. Många, inte minst samerna, sörjer den populära piloten, som omkom i en helikopterkrasch i december 1974. En minnesfond upprättas och pengarna strömmar in – bl.a. säljer Beppe Wolgers en tavla till förmån för fonden.

Februari – VM i Rodel genomförs i Hammarstrand. Östtyskland vinner i samtliga klasser. Ragunda storkommun kallar arrangemanget en PR-succé. På hotell Vild-Hussen underhöll man rodelåkarna med porrfilm och Helan & Halvan.

26 februari – Östersunds tingsrätt meddelar sin dom i länets första vårdnadstvist i ett s.k. samvetsäktenskap (idag kallat samboförhållande). Fadern får vårdnaden om barnet. 1974 kom en lagändring som gjorde att äktenskapets regler gäller även för samvetsäktenskap, samt att fäder ska bedömas på samma villkor som mödrar i en tvist.

Mars – Kommunstyrelsen drar in den vakt som tidigare har funnits på busstorget i Östersund. Redan dagen efter tar berusade över vänthallen, slåss och förstör toaletter. Bussresenärer vågar inte vänta på bussen i vänthallen.

April – I början av april är skogsarbetarstrejken nästan total i Jämtlands län. I hela Norrland omfattas ca 10 000 man. Skogsarbetarna kräver bl.a. att få fast månadslön på 4000 kr och 25 kr i traktamente, istället för att som tidigare arbeta på ackord.

April – Sensation! En mammutbete påträffas i ett grustag i Hammarstrand.

16 april – Postkontoret i Lit utsätts för inbrott. Tjuvarna kom över 181 000 kr i kontanter och 22 000 kr i frimärken. Polisen misstänker att det rör sig om fackmän.

17 april – I Storhogna, Vemdalen, förgiftas en familj med två barn till döds av koloxid när de sover i sin husvagn. Många husvagnar är inte kontrollerade och Sveriges 75 000 husvagnsägare är oroad.

1 juli – Årets intagning till gymnasiet är färdig och de elever som har fått plats presenteras i tidningen. Efter några års sjunkande tendens ökar intresset igen för de teoretiska linjerna, men det är fortfarande svårast att komma in på yrkesinriktade linjer. För första gången börjar en flicka på Halåsens skogsbruksskola.

3 juli – KDS (Kristen Demokratisk Samling) tre dagar långa riksting startar i Östersund. Partiledaren Alf Svensson tror att partiet kommer att klara fyraprocentspärren i nästa val. Huvudbudskapen är: NEJ till kärnkraft, NEJ till fri abort, NEJ till blockpolitik och JA till hemmafruar.

10 juli – Efter en lång debatt beslutar Östersunds kommunfullmäktige att bygga den omdiskuterade teatern med konferenshotell där hotell Grand tidigare stått (den nya teatern kom så småningom att kallas Storsjöteatern).

17 juli – Norrmännen får åter köpa så mycket socker de vill i Sverige, då man tar bort det exportförbud på mer än 5 kg som har varit verksamt knappt ett år. Liksom 1974 får Konsum i Storlien långa köer med norrmän.

Augusti – I Indalsälven dör mängder med fisk mellan fabriken i Hissmofors och Granboforsen. Den 6 augusti konstaterar hälsovårdsnämnden att det är svavelutsläpp från Hissmoforsfabriken som har orsakat massdöden.

6 augusti – Den varmaste augustidagen på 200 år och den varmaste sommardagen sedan 1933. Vissa delar av landet har 38 grader (Frösön 26 grader). Även i Jämtland har både juli och augusti varit varmt och soligt.

7 augusti – 500 kristna ungdomar kommer till Östersund för att delta i EFS sångfestival för ungdom, ”Ung Ton 75”. Det jämtländska EFS-förbundet har 164 grupper med 2194 medlemmar.

20 augusti – Miljöaktivister från Hälsingland åker till Härjedalen för att protestera mot besprutningar med hormoslyr. De kedjar fast sig vid besprutningsplanet på Svegs flygplats.

27 augusti – Polisen i Östersund bevakar fyra affärer som säljer mellanöl och konstaterar på två av ställena var det inga problem för ungdomar under 18 år att handla öl. Kontrollen föranleds delvis av att Jamtlikväll har varit mycket stökigt flera gånger under sommaren, med ungdomar från 13 år som har druckit sig redlösa på mellanöl.

Debatter

Konstverket ”**Sjunken tärning**” av Torsten Renqvist debatteras fortfarande. I januari beslutar Östersunds kulturnämnd att den ska placeras i parken bakom Rådhuset istället för framför.

Den nya **bilbälteslagen** är omdiskuterad. En svegsbo gör JO-anmälan och menar att lagen strider mot de mänskliga fri- och rättigheterna.

Distiktsläkaren på Frösön, Hans-Olof Nylén, menar att **skolhälsovården** i Östersund är bristande. Många barn är enligt honom alldeles för pressade att prestera av sina föräldrar, fr.a. inom idrotten.

Kuriosa

Motion blir alltmer populärt. Årets motionskampanj från Svenska Gymnastikförbundet har ledordet "Bli kompis med din kropp". En ny motionsform i Östersund som har dragit många kvinnor är jazzgymnastik.

Datatekniken sprider sig över länet. Bankkontor installerar dataterminaler och gör till att börja med registreringar på magnetband. I slutet av 1975 beräknar Televerket att vara färdiga med det s.k. "on line systemet", med ledningar för datatrafik.

Språkresor för ungdomar börjar komma. Förutom resekostnaderna kostar tre veckor på Malta ca 500 kr för en person.

I Brunflos badhus ordnas simkurser för vuxna, en börjar i april. De väcker stort intresse och många Brunflobor deltar.

Januari - Föräldrar oroar sig för det s.k. "bruspulvret" som är populärt bland barnen. Det är fruktfärgat pulver i små förpackningar som barnen lägger som "brusprillor" under läppen för att härma snusning. Tandläkare varnar för att pulvret kan förstöra tänder.

Februari - Det anrika Grand hotell i Östersund rivs, till mångas förtret. Men tornet sparas och ska bli papegojbur på Frösö Zoo.

Maj - LT utlyser en tävling om vem som kan odla den högsta solrosen och bjuder på en fröpåse. 1 september ska den slutgiltiga uppgiften om längden inkomma och högsta vinsten är 150 kr.

Sommar - Intresset för nakenbad ökar i Europa, även om fenomenet ännu inte riktigt har nått Jämtland. I Danmark och Tyskland är intresset för s.k. FKK, Frikroppskultur, stort, men de ideologiska förtecknen i rörelsen har försvunnit.

Samhälle

Invånare 1975 i Östersunds kommun: 54 135 st

De borgerliga partierna samregerar i Östersunds kommun. Per Axelsson i Haga (c) är kommunstyrelsens ordförande.

President i "Republiken Jämtland" är Yngve Gamlin, regissör och skådespelare från Strömsund.

Busstaxan i Östersund med omnejd är 1:60 kr.

Det kostar 12:- i patientavgift att besöka distriktsläkare och sjukhusläkare.

Bensinpriset är 6:81/liter.

Tomtpriset i Storbackenområdet i Brunflo är 60 kr/kvadratmeter. För dyrt, tycker Östersunds byggnadsnämnd. I Valla på Frösön är priset 50 kr.

Barnomsorgen i Östersund 1975

Förskolelagen 1975 ålade kommunerna skyldighet att planera för barn i förskoleåldern. Femårsplaner skulle upprättas. Kommunfullmäktige i Östersund antog den första barnomsorgsplanen i Östersund i juni 1975. Planerna skickades ut på remiss till politiska, fackliga och andra lokala organisationer. Enskilda kommunmedlemmar kunde också lämna synpunkter. Enligt planen 1975 skulle det finnas 6 343 barn i åldrarna 0-6 år 1980, det blev 4 900 barn. Förvärvsfrekvensen räknades för lågt. Inskrivna barn 1973 var i daghem 281 barn och i fritidshen 30 barn.

Det fanns två förslag till utbyggnad 1975

1. 1 393 daghemsplatser och 400 familjedaghemsplatser.
2. 1 008 daghemsplatser och 500 familjedaghemsplatser.

Kommunens första daghem Balders Hage invigdes 1966. 1975 invigdes daghemmen Stallet, Brunkullan, Tallåsliden, Mosippan, Videgården, Västervik och Garvaren och fritidshemmen Lillsjöskolan och Korpralen.

Rekommenderas läsning av boken **Omsorg av barnen – barnomsorgens utveckling i Östersund** av Ulla Röhne, Villy Wiklund och Catarina Lundström, 1995.

Fritidsgårdar

Ungdomsgårdar bytte namn till fritidsgårdar 1971.

De gårdar att tillgå om man gick på Parkskolan var 32:an på Gröngatan som var öppen till och med 1978. Oden öppnades 1971 och låg där Storsjöbadet ligger idag.

Efter en tid med mycket förstörelse och busliv på Körfältet tog kvareterspolisen Rune Sörell saken i egna händer och lyckades få igång en plats för ungdomarna att vara. Dragonen på Körfältet öppnades 1973.

Sen öppnades Lillsjögården 1975 för de som bodde i Odensala. Bodde man på Frösön hade man Runan eller Lövsta i början av 70-talet och Valla och Östberg sista halvan av 70-talet.

Skolor

Parkskolan var ett självklart val om man bodde i Valhall. Körvägsskolan stod klar först 1972.

För de som bodde i Odensala var Lillsjöskolan och Storsjöskolan aktuella skolor. Men Lillsjöskolan stod klar först 1975 så de som gick på låg och mellan stadiet före dess, fick gå i en provisorisk paviljong mellan kyrkan och bäcken längst upp i östra Odensala under ett par år. Storsjöskolan var klar 1976 och innan dess fick högstadieläverna ta sig in till Österängskolan.

Österängskolan för de som bodde närmare stadens centrum. Norra skolan var låg och mellan stadium för centrala Östersund. Lugnvik, Östberg och Lövsta (lågstadium) var aktiva i början av 70-talet. Vallaskolan stod klar först 1974 låg-mellan/ 1976 högstadium.

För gymnasieelever var Wargentinskolan och Palmerantzskolan de gymnasieskolor man valde mellan.

ÖPPETHÅLLANDETTID. VÅREN 1975

	Måndag				Tisdag				Onsdag				Torstdag				Fredag				Lördag				Söndag									
	Björken	Örgonem	Fredrik	Oden	Kumma	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem	Björken	Örgonem			
7-10																																		
11-12																																		
13-14																																		
15-16																																		
17-18																																		
19-20																																		
21-22																																		
23																																		

Blindad verksamhet (gruppsverksamhet, föreningsverksamhet, öppen verksamhet)

Pensionärsverksamhet

Föreningsverksamhet

Fritidsgården Oden har lägre öppetidstid p g a värn-
pliktsinskrivningarna under våren.

Skolans namn Parkskolan
 Kommun Östersund

BETYGSKATALOG
 Datum 1975-06-06

Grundskolan, årskurs 9
 Termin Vt - 75

Klassbeteckning 9a Klassföreläsare Folke Horneij/Kjell Wikner

Översikt över betyg som tilldelats klassens elever

Ämnen	Antal elever med betyg ¹⁾					Undervisande lärares namnteckning
	1	2	3	4	5	
Svenska	-	5	11	7	5	<i>Sture Wissell</i>
Matematik allmän kurs	2	-	3	1	-	<i>Yvonne Sjö</i>
Matematik särskild kurs	3	4	9	5	3	<i>Åke Hedecan</i>
Engelska allmän kurs	-	2	-	2	-	<i>Kjell Wikner</i>
Engelska särskild kurs	-	4	13	6	1	<i>Folke Horneij</i>
Musik	2	5	13	4	5	<i>Nils-Eino Dahlberg</i>
Teckning	1	6	16	4	2	<i>Ms. Fossliagen-Nilsson</i>
Stöjd Trä- och metall	-	6	5	4	-	<i>Tord Sjöman</i>
Stöjd Textil	1	1	9	2	-	<i>Barbro Nilsson</i>
Hemkunskap	-	-	-	-	-	<i>Kärrbitt Lärstämman/Ingemar B. Stål</i>
Barnkunskap	3	3	11	8	3	<i>Uno Blomqvist</i>
Gymnastik	-	-	6+2	9	2+3	<i>Lenn Svoboda, Erik W. Jansson</i>
Religiönskunskap	2	5	8	8	5	<i>Stigge Davio</i>
Samhällskunskap	1	6	13	4	4	<i>Anders Lundmark</i>
Historia	1	6	14	5	2	<i>Sietee Falck</i>
Geografi	1	4	10	10	3	<i>Sietee Falck</i>
Biologi	-	8	7	9	4	<i>Kjell Jansson</i>
Kemi	1	9	6	9	3	<i>Sigurd Salomonsson</i>
Fysik	2	6	10	6	3	<i>Yvonne Sjö</i>
Franska allmän kurs	-	-	-	-	-	<i>Kjell Wikner</i>
Franska särskild kurs	-	-	1	1	-	<i>Åke Hedecan</i>
Tyska allmän kurs	-	-	1	-	-	<i>Åke Hedecan</i>
Tyska särskild kurs	-	-	7	5	-	<i>Folke Horneij</i>
Ekonomi	-	1	1	3	-	<i>Kärrbitt Lärstämman/Ingemar B. Stål</i>
Konst	-	-	1	1	1	<i>Luttn Sundholm-Löfgren</i>
Teknik	2	-	2	-	1	<i>Thorsén</i>

SO 15-0417 Dec 1971

Folke Horneij Kjell Wikner
 Klassföreläsare

¹⁾ Om exempelvis 6 elever av 10 bedömts i särskild referensgrupp, noteras 4/6 i den aktuella betygsgradsruan.

Alkohol

Alkohol blev ett ungdomsproblem först då tonåringar fick ett eget utrymme i kulturen. Med tonåringens frigörelse på 60-talet kom också ökat drickande och ökade problem.

10 år efter att motboken tagits bort släpptes mellanölet fritt 1 oktober 1965. Genom vackra annonser som lovade ungdomarna lycka och välgång om de drack mellanöl, väcktes kritiken starkt. Det var heller ingen åldersgräns på mellanölet i början och det gick att köpa i vanliga affärer

Först 1970 sattes den första åldersgränsen in på 18 år.

Om du var tonåring på 70-talet minns du kanske att det var en rätt liberal tid när det gäller alkohol och droger i Sverige.

De flesta ungdomar drack inte för att det smakar gott utan för att bli fulla. Av dem som drack blev var tredje berusad flera gånger i månaden.

Mellanölet såldes bl.a. i plastflaskor.

Ungdomsfylleriet under 70-talet var en av de viktigaste orsakerna till att många svenskar (inte minst många politiker) fick en mer restriktiv syn på alkohol.

Mellanölet togs bort 1 juli 1977.

Tobak

På 70-talet rökte man. Det bara var så, nästan alla gjorde det. Man hade dålig koll på hur farligt det var och ville man inte vara utanför så rökte man.

Rökrutan var ett måste på skolans raster för ungdomarna i högstadiet. Den som stod där var cool och tillhörde gänget. Alla hade vi affischer med snygga skådespelare eller idoler på med en cigg i ena mungipan.

Vi rökte hemma, där barnen var, även med barn i magen, vilket var fullt naturligt. Det var inte farligt sa man, kanske rent av nyttigt. Det var heller inte så dyrt, fem kronor kostade ett paket.

Våra hem var fulla av heltäckningsmattor och tyg bonader som röken fastnade i och lämnade en sur tobakslukt efter sig i alla rum.

Det var inte förrän senare på 70-talet som de negativa aspekterna av rökningen började komma i fokus, den osunda arbetarklassmannen som stank av cigaretrök och brist på motivation blev vanlig.

Tv, bio och musik

Färg-tv kom 1970, till allas glädje. Fast vi fick nöja oss med kanal 1 och 2. Programmen för barnen var Mupparna, Ville Valle o Viktor, Alfons Åberg och som given favorit på lördagskvällarna var familjen Flinta. Eller varför inte det nya programmet "Vi i femman" som kom 1970. Vuxna kunde se Snobbar som jobbar, Alias Smith and Jones och Mash m.m.

På bio kom ny spännande filmer som stjärnornas krig, Hajen och Gudfadern m.m. Vi hade flera biografer att välja mellan i Östersund, för de var en stor del av vårt sociala uteliv. Vi gick på Saga eller Svea biografen, eller nere på Storgatan där Royal eller Metropolen låg. Vi hade även Centrala Biografteatern på Biblioteksgatan där det visades filmer fram till 1977.

Punken var ny och slog igenom med kraft bland ungdomarna. Den passade den frigörande vågen som var så stark under den här tiden. Punken gick i första hand ut på att chocka och provocera samhället. Vem kommer inte ihåg The Clash, the Ramones eller Sex pistols?

Sen har vi hårdrocken som kom med stormsteg. Som de fyra första stora 1970-talsgrupperna brukar räknas Led Zeppelin, Black Sabbath, Deep Purple och AC/DC. Kiss kom 1973.

ABBA vann melodifestivalen 1974 med Waterloo. De gjorde succé med sina platåskor och glittriga kläder.

Varför inte spendera en onsdagskväll på Jamtli, med ex: Svenne & Lotta (1975).

Barn/TV-program som kom under 1975

Sveriges Radio-TV

- 9 januari - Serien Pojken med guldbyxorna med Harald Hamrell, Anders Nyström, Gerd Hegnell m.fl.
- 30 maj - Premiär för Gäst hos Hagge med Hagge Geigert
- 1 september - Ny omgång av Sveriges magasin med Gunnar Arvidsson och dockorna Drutten och Krokodilen.
- 1 september - TV-pjäsen Frihet i Bremen med Kim Anderzon, Tor Isedal, Tomas Bolme, Jan Nygren m.fl.
- 1 september - Premiär för Vilse i pannkakan med Staffan Westerberg
- 6 september - Premiär för amerikanska deckarserien Kojak
- 6 september - Premiär för dockserien Loranga Masarin av Barbro Lindgren med röster från Gösta Bredefeldt, Pierre Lindström, Toivo Pawlo
- 8 september - TV-pjäsen Klassträffen av Carin Mannheimer med Barbro Oborg, Inger Hayman m.fl.
- 1 december - Årets julkalender är Långtradarchaufförens berättelser
- 25 december - Premiär för tecknade serien Kalles klätterträd

Barnprogram som kom före 1975:

- Tant Anita och Televinken 1964-
- Fem myror är fler än fyra elefanter 1973-
- Bepes godnattstund 1968-